

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UPRAVE

KLASA: 005-01/18-01/220
URBROJ: 515-03-02-02/1-19-6
Zagreb, 31. siječnja 2019.

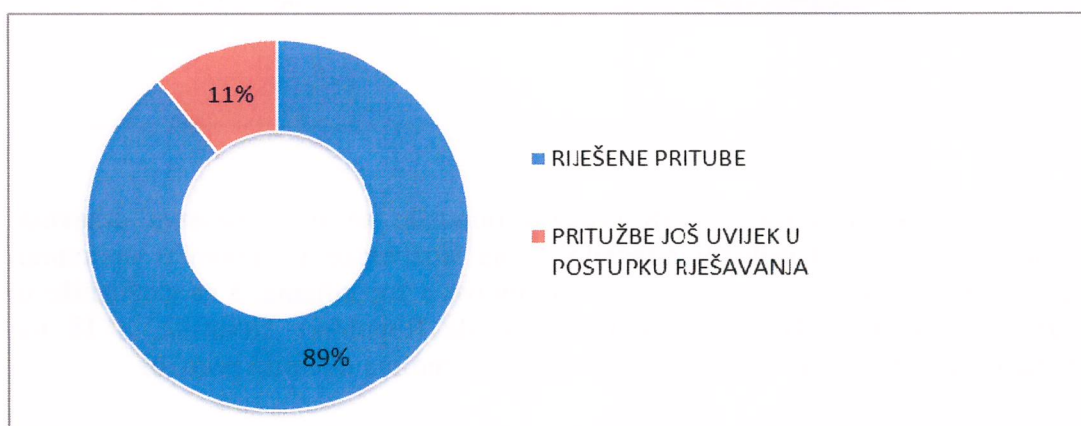
Temeljem članka 26. Etičkog kodeksa državnih službenika („Narodne novine“, broj 40/2011. i 13/2012.), Ministarstvo uprave objavljuje

IZVJEŠĆE O PODNESENIM PRITUŽBAMA NA NEETIČNO PONAŠANJE DRŽAVNIH SLUŽBENIKA U 2018. GODINI

Ministarstvo uprave, kao središnje tijelo državne uprave nadležno za službeničke odnose, jednom godišnje, na temelju prikupljenih pojedinačnih izvješća svih državnih i pravosudnih tijela, priprema izvješće o podnesenim pritužbama na neetično ponašanje državnih službenika.

Prema pojedinačnim izvješćima koje je Ministarstvo uprave zaprimilo od ministarstava, središnjih državnih ureda, državnih upravnih organizacija, ureda državne uprave u županijama, stručnih službi i ureda Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske te pravosudnih tijela, tijekom 2018. godine podneseno je ukupno 269 pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika. U odnosu na 2017. godinu kada su u državna tijela pristigle sveukupno 303 pritužbe, u 2018. g. ih je zaprimljeno 11,22% manje.

Graf 1 – Statistika riješenosti pritužbi

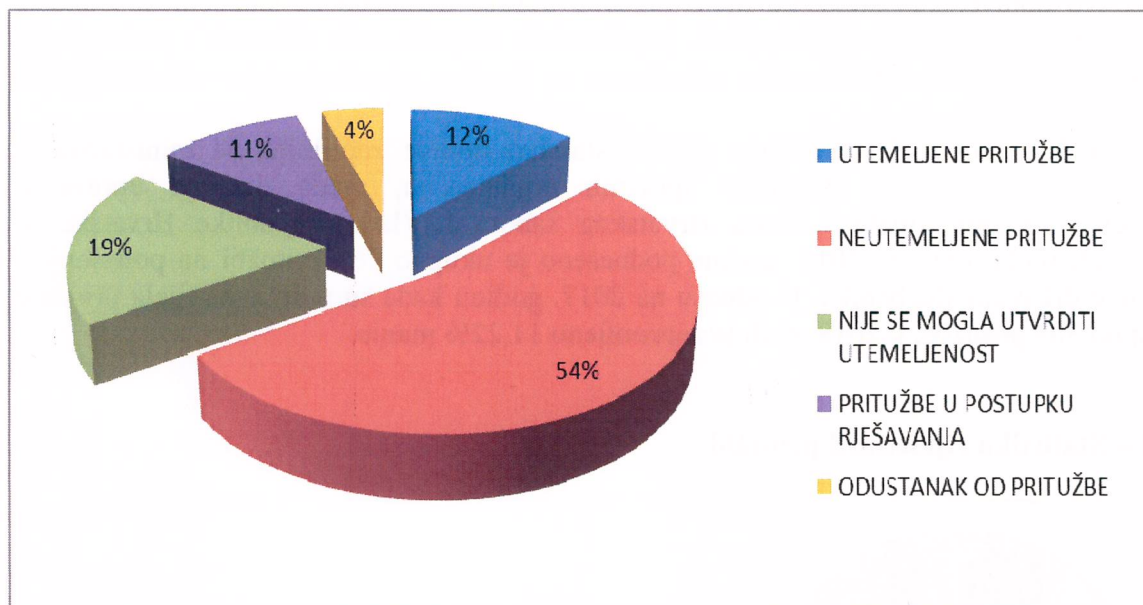

U skladu s Etičkim kodeksom državnih službenika, čelnik državnog tijela iz reda državnih službenika imenuje povjerenika za etiku, a ovisno o ustrojstvu državnog tijela, imenovati se može i više povjerenika. Povjerenik za etiku prati primjenu Etičkog kodeksa u državnom tijelu, promiče etično ponašanje, zaprima pritužbe službenika i građana podnesene zbog ponašanja državnih službenika protivnog odredbama Etičkog kodeksa, provodi postupak ispitivanja osnovanosti pritužbi te vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama.

Građani, pravne osobe i državni službenici mogu podnijeti pritužbu na ponašanje državnog službenika za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa izravno povjereniku za etiku pisanim ili usmenim putem, ali i putem telefona i sandučića e-pošte otvorenima pri Ministarstvu uprave posebno za tu namjenu. Ukoliko pritužbu zaprimi čelnik tijela ili službenik Ministarstva uprave, pritužbu su dužni bez odlaganja proslijediti u rad nadležnom povjereniku za etiku.

Od 269 sveukupno zaprimljenih pritužbi, etički povjerenici su sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika riješili 240 pritužbi. Temeljem postupaka koje su po podnesenim pritužbama proveli povjerenici za etiku, 33 pritužbe ocijenjene su osnovanima. 144 pritužbe bile su neosnovane, za 51 pritužbe osnovanost se nije se mogla utvrditi, dok su u 12 slučajeva građani ili službenici odustali od pritužbe. Trenutačno je, prema izvješćima etičkih povjerenika, za 29 pritužbi provjera osnovanosti još uvijek u tijeku.

Graf 2 – Prikaz zaprimljenih i rješanih pritužbi

Od ukupnog broja riješenih pritužbi, 198 pritužbi odnosilo se na ponašanje državnih službenika u ministarstvima, 9 pritužbi odnosilo se na službenike u državnim upravnim organizacijama, 12 na službenike u uredima državne uprave u županijama, 3 na službenike u stručnim službama i uredima Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, a 18 na službenike u pravosudnim tijelima. U središnjim državnim uredima nije bilo pritužbi.

Provedba postupaka osnovanosti pritužbi

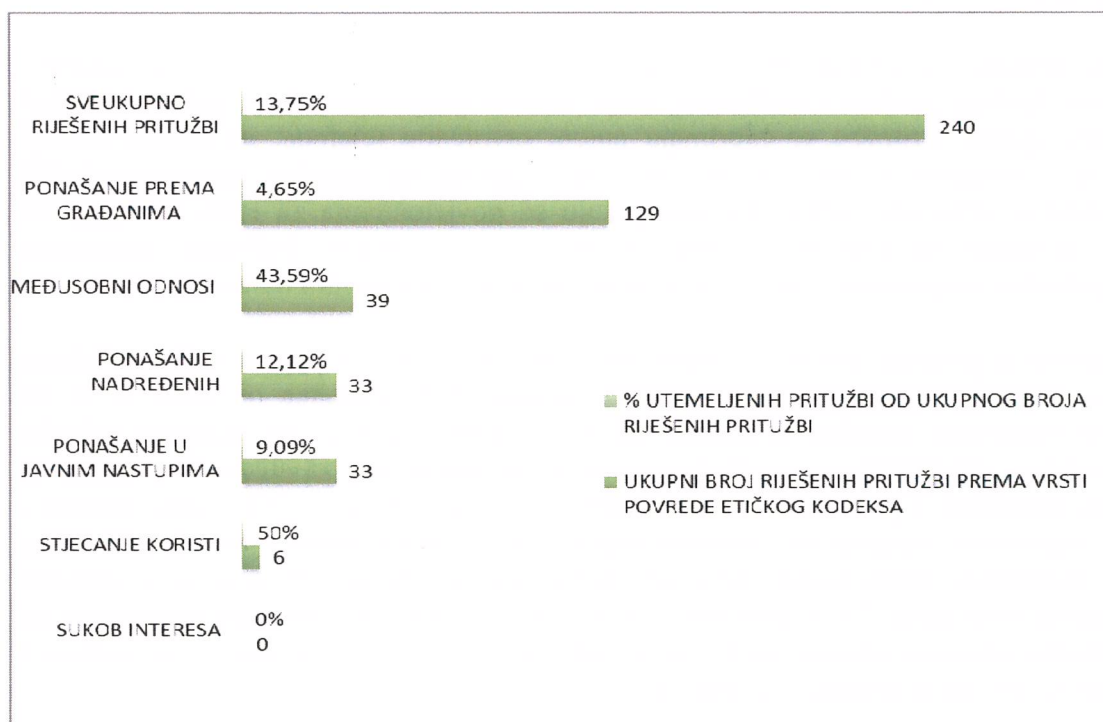
Postupak ispitivanja osnovanosti pritužbi, sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika, provode povjerenici za etiku imenovani u državnim i pravosudnim tijelima. Prema evidenciji koju vodi Ministarstvo uprave, u 2018. g. u državnim i pravosudnim tijelima imenovano je 229 povjerenika za etiku i 63 zamjenika povjerenika za etiku. Popis i kontakti povjerenika i njihovih zamjenika dostupni su na internetskim stranicama Ministarstva uprave.

Od sveukupno 240 pritužbi koje su povjerenici za etiku riješili, 14 ih je podneseno anonimno. S obzirom na vrstu povrede Etičkog kodeksa, najviše pritužbi rješavanih od strane povjerenika za etiku odnosilo se na ponašanje službenika prema građanima, točnije 129 pritužbi. Zbog međusobnih odnosa službenika podneseno je 39 pritužbi, 33 pritužbe odnosile su se na ponašanje nadređenih službenika, 33 na ponašanje državnih službenika u javnim nastupima, a 6 na nedopušteno stjecanje materijalne ili druge koristi. Tijekom 2018. g. povjerenici za etiku nisu zaprimili ni rješavali niti jednu pritužbu zbog mogućeg sukoba interesa državnih službenika.

U odnosu na 2017. godinu, kada je podnesena 291 pritužba na neetično ponašanje državnih službenika, broj pritužbi u 2018. godini smanjen je za 51, odnosno za 17,53%, dok je postotak utemeljenih pritužbi neznatno pao s 15,46% na 13,75%.

U skladu s Etičkim kodeksom državnih službenika, pritužbe se klasificiraju prema vrsti povrede, odnosno zbog načina postupanja službenika prema građanima, zbog primjene etičkih načela u međusobnim odnosima državnih službenika, odgovornosti nadređenih službenika u primjeni etičkih načela, ponašanja državnih službenika u javnim nastupima kad predstavljaju državno tijelo, zbog stjecanja materijalne ili druge koristi u obavljanju službe i zbog sukoba interesa.

Graf 3 – Pritužbe prema vrsti povrede Etičkog kodeksa

U skladu s odredbama Etičkog kodeksa državnih službenika, ukoliko povjerenik za etiku na temelju prikupljenih dokaza u postupku ispitivanja osnovanosti pritužbe ocijeni da su navodi iz podnesene pritužbe osnovani, utoliko će predložiti čelniku tijela poduzimanje mjera spram službenika koji je postupio ili se ponašao neetično.

Na temelju provedenih postupaka povjerenika za etiku, od 33 utemeljene pritužbe, protiv troje službenika je pokrenut postupak zbog lake povrede službene dužnosti, dok su zbog teške povrede službene dužnosti pokrenuta dva postupka. U 14 slučajeva su državni službenici pisanim putem upozoreni na neetično ponašanje, a usmeno ili razgovorom s nadređenim službenikom upozoreno je također 14 službenika. Valja spomenuti da pojedini povjerenici za etiku predlažu da se državne službenike usmeno upozori čak i u slučajevima kada protiv njih nije podnesena službena pritužba, na temelju indicija da su kršili odredbe Etičkog kodeksa ili preventivno. U pojedinim slučajevima povjerenici osobno razgovaraju sa službenicima, usmeno ih upozoravaju i očituju se putem elektroničke pošte o rezultatima provedenog ispitnog postupka.

Potrebno je istaknuti da povjerenici za etiku, kada utvrde osnovanost pritužbe, predlažu sankciju koju potom izriče čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti. Međutim, čelnik tijela može donijeti odluku o lakoj povredi službene dužnosti odnosno pokrenuti postupak zbog teške povrede službene pred nadležnim službeničkim sudom i bez provedenog postupka povjerenika za etiku.

U prilogu ovog izvješća nalazi se pregled broja zaprimljenih i riješenih pritužbi te mjera poduzetih na temelju postupaka provedenih od strane povjerenika za etiku, kao i postupaka vođenih pred službeničkim sudovima koji se odnose na obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela (sukob interesa) ili zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe, neovisno o tome jesu li pokrenuti na temelju postupaka povjerenika za etiku.

Ministarstvo uprave

Pritužbe na neetično ponašanje državnih službenika zaposlenih u tijelima državne uprave i pravosudnim tijelima građani i službenici, osim izravno povjerenicima za etiku, upućuju i Ministarstvu uprave. Pritužbe se zaprimaju putem otvorenog telefona, na adresu e-pošte otvorenu za tu namjenu te običnom poštom. Tako zaprimljene pritužbe, sukladno odredbi Etičkog kodeksa državnih službenika, prosljeđuju se povjerenicima za etiku u kojima su zaposleni službenici na koje se pritužbe odnose, te inspekcijskim službama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama s javnim ovlastima itd.

U 2018. godini je pisanim putem – poštom na adresu Ministarstva uprave i elektroničkom poštom na adresu pritužbe@uprava.hr pristiglo ukupno 503 podneska od kojih ih se 57 odnosilo na možebitno neetično ponašanje državnih službenika te su isti sukladno odredbi Etičkog kodeksa prosljeđeni na nadležni postupak povjerenicima za etiku. 81 pritužba se odnosila na ponašanje i postupanje javnih službenika te službenika u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno zaposlenika u javnoj upravi i javnom sektoru na koje se ne primjenjuje Etički kodeks državnih službenika kao i 68 pritužbi koje su se odnosile na organizaciju rada tijela. Te su pritužbe prosljeđene tijelima u kojima rade zaposlenici na koje se pritužba odnosila odnosno na čiji su se rad građani pritužili. Također je zaprimljeno i odgovoreno na 297 upita građana i službenika.

Putem besplatnog telefona službenici Ministarstva uprave odgovorili su na 221 poziv, od kojih su dvije pritužbe zaprimljene i proslijeđene na nadležni postupak etičkim povjerenicima. U ostalim slučajevima, kada bi se pritužili na ponašanje državnog službenika, građani su se, prema uputama službenika Ministarstva uprave koji odgovaraju na pozive, odlučili izravno kontaktirati nadležnog povjerenika za etiku i njemu podnijeti pritužbu.

Od 221 ukupno primljenih poziva putem otvorenog telefona, na neetično ponašanje i postupanje državnih službenika odnosilo ih se 36, dok su ostalo bile pritužbe na službenike i zaposlenike koje ne obvezuje Etički kodeks državnih službenika poput službenika tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave ili zaposlenika pravnih osoba s javnim ovlastima. Pozivi su se odnosili i na organizaciju rada državnih i pravosudnih tijela te tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i pravnih osoba s javnim ovlastima, a građani su često zvali i s upitima te kako bi dobili različite informacije. Pregled s podacima o pritužbama zaprimljenim u Ministarstvu uprave u prilogu je ovog Izvješća.

Pohvale

Ministarstvo uprave na adresu elektroničke pošte otvorenu za tu namjenu zaprima i pohvale građana na rad državnih službenika. Tijekom 2018. Ministarstvo uprave zaprimilo je i prosljedilo 14 pohvala, dok se 38 građana obratilo izravno povjerenicima za etiku koji su pohvale prosljedili službenicima. U odnosu na 2017. godinu kada su evidentirane 23 pohvale, u 2018. su zaprimljene i proslijeđene sveukupno 52 pohvale, što je za 29 više nego prošle godine, odnosno čak 126% više.

Postupci pred službeničkim sudovima

Ponašanje državnih službenika suprotno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe te obavljanje djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela smatraju se, sukladno Zakonu o državnim službenicima, teškim povredama službene dužnosti, o kojima u prvom stupnju odlučuju nadležni službenički sudovi. Postupak zbog teške povrede službene dužnosti pokreće čelnik tijela ili osoba koju on za to ovlasti danom predaje zahtjeva za pokretanje postupka nadležnom službeničkom sudu. Budući da neki od tako pokrenutih postupaka nisu nužno prošli postupak ispitivanja od strane etičkih povjerenika, Ministarstvo uprave zatražilo je od službeničkih sudova podatke i o tim postupcima te broju izrečenih kazni zbog teške povrede službene dužnosti.

Tijekom 2018. godine pred službeničkim sudovima podnesena su 32 zahtjeva za pokretanjem postupka zbog ponašanja državnog službenika suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe te obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela. Od ukupnog broja podnesenih zahtjeva, 2 su odbačena, a 22 predmeta još se nalaze u postupku rješavanja. U odnosu na riješene predmete, jedan je službenik oslobođen odgovornosti, izrečeno je 5 novčanih kazni, a državna služba prestala je za 2 službenika.

Prema dostavljenim izvješćima, pred **Službeničkim sudom u Zagrebu** je tijekom 2018. godine pokrenuto 8 postupaka zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe. Doneseno je 5 rješenja kojima se službenik proglašava odgovornim za tešku povredu službene dužnosti te je svima izrečena sankcija novčane kazne. U dva predmeta je doneseno rješenje kojim se odbacuje zahtjev za pokretanje postupka, a jedan je postupak još uvijek u tijeku.

Zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika pokrenuta su 3 postupka, od kojih su dva spojena u jedan u kojem je službenik proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti te mu je izrečena mjera prestanka državne službe. Jedan postupak je još uvijek u tijeku.

Pred **Službeničkom sudu u Splitu** pokrenuta su dva postupka gdje se službenicima, između ostaloga, na teret stavlja i ponašanje suprotno Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe, a koja su još uvijek u tijeku. Tijekom 2018. g. nije bilo postupaka zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika.

Na **Službeničkim sudom u Osijeku** je u razdoblju između 1. siječnja i 31. prosinca 2018. pokrenuto 14 postupaka zbog teške povrede službene dužnosti koji se nalaze u postupku rješavanja.

Pred **Službeničkim sudom u Rijeci** vodio se jedan postupak zbog, između ostaloga, i ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe u kojem je utvrđena odgovornost te je izrečena kazna prestanka državne službe. Postupaka zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika nije bilo.

U **Ministarstvu unutarnjih poslova** ustrojena je **Služba disciplinskog sudovanja** u okviru koje djeluju prvostupanjski i drugostupanjski disciplinski sud pred kojima tijekom 2018. nije vođen niti jedan disciplinski postupak zbog povrede službene dužnosti povodom podnesenih pritužbi na neetično postupanje policijskih službenika odnosno zbog nedoličnog ponašanja u službi ili izvan službe kada šteti ugledu policije (sukladno Zakonu o policiji, čl. 96., st. 1, točka 7.).

Pred **Službeničkim sudom za državne službenike sustava izvršavanja kazne zatvora u Ministarstvu pravosuđa** tijekom 2018. pokrenuta su dva postupka zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu koje nanosi štetu ugledu službe koja su još uvijek u tijeku.

Pred **Prvostupanjskim disciplinskim sudom Carinske uprave** pokrenuta su 3 disciplinska postupka za utvrđivanje teške povrede službene dužnosti zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika odnosno zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe od koji su dva još uvijek u tijeku, dok je jedan pravomoćno okončan odlukom kojom se državnog službenika oslobađa odgovornosti budući da nisu ostvarena obilježja teške povrede službene dužnosti zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu.

Etičko povjerenstvo

Ministarstvo uprave, sukladno Etičkom kodeksu državnih službenika, obavlja administrativne poslove za Etičko povjerenstvo, neovisno tijelo nadležno za promicanje etičkih načela u državnoj službi čije članove imenuje Vlada Republike Hrvatske na vrijeme od četiri godine.

Tijekom 2018. godine Etičko povjerenstvo je riješilo ukupno 85 predmeta podnesenih zbog nezadovoljstva odgovorom čelnika tijela, kašnjenja roka dostave odgovora, možebitnog neetičnog ponašanja povjerenika za etiku ili čelnika koji je državni službenik te upita etičkih povjerenika vezanih uz provedbu Etičkog kodeksa. Podaci o ulozi, djelokrugu rada i sastavu, te izvješća o održanim sjednicama i radu Etičkog povjerenstva objavljuju se na internetskim stranicama Ministarstva uprave.

MINISTAR

Lovro Kušević, dipl. iur.

Prilog:

- Tablični prikaz zaprimljenih i rješavanih pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika te postupaka vođenih pred službeničkim sudovima u 2018. g.

Tablični prikaz zaprimljenih i rješanih pritužbi na ponašanje i postupanje državnih službenika te postupaka vođenih pred službeničkim sudovima

I. Pregled zaprimljenih pritužbi povjerenika za etiku

BROJ OSNOVANIH PRITUŽBI	33
BROJ NEOSNOVANIH PRITUŽBI	144
BROJ PRITUŽBI ZA KOJE SE NIJE MOGLA UTVRDITI OSNOVANOST	51
BROJ ODUSTANAKA OD PRITUŽBE	12
BROJ PRITUŽBI U POSTUPKU RJEŠAVANJA	29
SVEUKUPNO ZAPRIMLJENIH PRITUŽBI	269

II. Pregled rješanih pritužbi povjerenika za etiku

a) Pregled broja rješanih pritužbi prema državnim i pravosudnim tijelima

SVEUKUPNO	MINISTARSTVA	SREDIŠNJI DRŽAVNI UREDI	DRŽAVNE UPRAVNE ORGANIZACIJE	UREDI DRŽAVNE UPRAVE U ŽUPANIJAMA	STRUČNE SLUŽBE I UREDI VLADE I SABORA	PRAVOSUDNA TIJELA
240	198	0	9	12	3	18

b) Pritužbe prema vrsti povrede Etičkog kodeksa

SVEUKUPNO	PONAŠANJE PREMA GRAĐANIMA	PONAŠANJE U JAVNIM NASTUPIMA	STJECANJE KORISTI	SUKOB INTERESA	MEĐUSOBNI ODNOSI	PONAŠANJE NADREĐENIH
240	129	33	6	0	39	33

c) Pritužbe prema načinu podnošenja

POTPISANE	226
ANONIMNE	14

d) Pritužbe prema načinu slanja i zaprimanja

PISANIM PUTEM	TELEFONOM	E-POŠTOM	USMENO
86	8	133	13

e) Kome su poslane pritužbe

ČELNIKU ¹	POVJERENIKU ZA ETIKU	MINISTARSTVU UPRAVE
125	78	37

¹ Čelnik tijela, Ministarstvo uprave ili neko drugo državno tijelo obavezno prosjeđuju pritužbu nadležnom povjereniku za etiku.

III. Osnovanost pritužbi

a) Pritužbe ocijenjene osnovanima

SVEUKUPNO	PONAŠANJE PREMA GRAĐANIMA	PONAŠANJE U JAVNIM NASTUPIMA	STJECANJE KORISTI	SUKOB INTERESA	MEĐUSOBNI ODNOSI	PONAŠANJE NADREĐENIH
33	6	3	3	0	17	4

b) Pregled poduzetih mjera temeljem prijedloga od strane etičkih povjerenika

SVEUKUPNO POHVALA	SVEUKUPNO SANKCIJA	TEŠKA POVREDA SLUŽBENE DUŽNOSTI	LAKA POVREDA SLUŽBENE DUŽNOSTI	PISANO UPOZORENJE	MJERA KOJA NIJE DEFINIRANA ETIČKIM KODEKSOM ²
38	33	2	3	14	14

IV. Pritužbe zaprimljene u Ministarstvu uprave³

a) Besplatnim telefonom: 0800-0304

BROJ POZIVA	PRITUŽBE NA DRŽAVNE SLUŽBENIKE ⁴	PRITUŽBE NA JAVNE I LOKALNE SLUŽBENIKE	ORGANIZACIJA RADA TIJELA	UPITI I INFORMACIJE
221	36	30	19	136

b) Pisanim putem - poštom na adresu Ministarstva uprave, Maksimirska 63, Zagreb i elektroničkom poštom na adresu: pritužbe@uprava.hr

BROJ PODNESAKA UKUPNO	BROJ PODNESAKA UPUĆENIH E-POŠTOM ⁵	BROJ PODNESAKA UPUĆENIH POŠTOM
503	485	18

² Na primjer usmeno upozorenje ili razgovor s nadređenima.

³ Sukladno Etičkom kodeksu, Ministarstvo uprave zaprimljene pritužbe prosljeđuje etičkim povjerenicima u državnim i pravosudnim tijelima u kojima su zaposleni službenici na koje se pritužbe odnose.

⁴ Za dio zaprimljenih pritužbi građani su se odlučili, prema uputama službenika koji odgovaraju na pozive, pritužbe podnijeti izravno etičkim povjerenicima ili tijelima javne vlasti u kojima su službenici zaposleni.

⁵ Od ukupnog broja podnesaka zaprimljenih poštom i e-poštom samo ih se 57 odnosilo na moguće kršenje Etičkog kodeksa državnih službenika. Ostali su prosljeđeni na nadležno postupanje jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravnim osobama s javnim ovlastima, inspekcijским službama itd.

V. Službenički sudovi

Pregled postupaka vođenih zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe i zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela

	UKUPNI BROJ POSTUPAKA	PRESTANAK SLUŽBE	NOVČANA KAZNA	OSLOBOĐENI ODGOVORNOSTI	U POSTUPKU	OBUSTAVLJENO	ODBAČENO
SLUŽBENIČKI SUD U ZAGREBU	10 ⁶	1	5		2		2
SLUŽBENIČKI SUD U SPLITU	2 ⁷				2		
SLUŽBENIČKI SUD U OSIJEKU	14				14		
SLUŽBENIČKI SUD U RIJECI	1 ⁸	1					
SLUŽBA DISCIPLINSKOG SUDOVANJA MUP-A	0						
SLUŽBENIČKI SUD ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE SUSTAVA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA U MINISTARSTVU PRAVOSUĐA	2				2		
PRVOSTUPANJSKI DISCIPLINSKI SUD CARINSKE UPRAVE	3			1	2		
SVEUKUPNO	32	2	5	1	22	0	2

⁶ 8 postupaka zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe i 2 postupka zbog obavljanja djelatnosti koja je u suprotnosti s poslovima radnog mjesta ili bez prethodnog odobrenja čelnika tijela

⁷ oba postupka pokrenuta zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe

⁸ postupak pokrenut zbog ponašanja suprotnog Etičkom kodeksu državnih službenika koje nanosi štetu ugledu službe